

Klimatologisch seizoenoverzicht

herfst 2020

1. Algemeen klimatologisch overzicht, herfst 2020	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, herfst 2020	4
Overzicht van de seizoenswaarden sinds 1981	4
Recordwaarden en indeling sinds 1901	4
Evolutie van de dagwaarden	5
Vergelijking met de seizoenswaarden sinds 1981	6
3. Klimatologisch overzicht voor België, herfst 2020	7
Geografische verdeling van de temperaturen	7
Geografische verdeling van de neerslag	8
Geografische verdeling van de droogte-index	8
Geografische verdeling van de zonnestraling	9

1. Algemeen klimatologisch overzicht, herfst 2020

Een zeer warme herfst

Temperaturen ruim boven de gemiddelde waarden

Hoewel de herfst eerder koud begon en eindigde, lagen de temperaturen in Ukkel het grootste deel van de tijd boven de respectievelijke normale waarden.

Vooraf rond half september werden er zeer hoge temperaturen voor de tijd van het jaar geregistreerd. Op de 15de registreerden we in Ukkel de hoogste temperatuur die er ooit tijdens

september – en dus ook tijdens de herfst – werd waargenomen. Dit maximum van 34,3°C was meteen ook de laattijdigste dag dat we hier de grens van 30°C bereikten.

Van 24 september tot en met 19 oktober volgde er dan een periode waarin de temperaturen meestal onder de respectievelijke normale waarden lagen.

Daarna bleven de temperaturen weer het grootste deel van de tijd boven de respectievelijke normale waarden. De herfst werd uiteindelijk afgesloten met enkele koudere dagen.

Dit temperatuursverloop zorgde ervoor dat we een **warme herfst kenden met een gemiddelde temperatuur van 12,3°C** (normaal: 10,9°C). Daarmee eindigde de herfst van 2020 op een vierde plaats (metingen vanaf 1833), toch nog ruim achter het record van 2006 (13,9°C).

We registreerden hier afgelopen herfst **19 lentedagen** [$\text{max} \geq 20^\circ\text{C}$] (normaal: 12,8 dagen), **4 zomerdagen** [$\text{max} \geq 25^\circ\text{C}$] (normaal: 2,0 dagen) en **2 tropische dagen** [$\text{max} \geq 30^\circ\text{C}$] (normaal: 0,0 dagen). Deze laatste waarde is een evenaring van het absolute record. Sinds het begin van de metingen in 1892 was dit nog maar de vijfde keer dat we in de herfst 2 tropische dagen registreerden (andere jaren: 1906, 1911, 1919 en 1949).

Daarnaast registreerden we hier helemaal op het einde van de herfst **2 vorstdagen** [$\text{min} < 0^\circ\text{C}$] (normaal: 4,9 dagen).

De temperaturen varieerden in Ukkel tussen -1,5°C en 34,3°C.

In ons land werd de hoogste temperatuur op 15 september gemeten (35,6°C in Dilbeek) en de laagste op 30 november (-8,9°C in Elsenborn (Bütgenbach)).

Normale neerslaghoeveelheden

In Ukkel begon de herfst heel droog. De eerste 23 dagen viel er slechts 6,4 mm neerslag (van de 6de tot en met de 22ste viel er zelfs helemaal geen neerslag). Daarna gingen de sluizen open en tijdens de laatste 10 dagen van september viel er maar liefst 98,0 mm neerslag. Ook nadien bleef het hier tot begin november heel regelmatig regenen, al lagen de dagtotalen veel lager. Daarna werd het opnieuw veel droger.

Uiteindelijk viel er afgelopen herfst **219,2 mm neerslag** (normaal: 219,9).

Deze hoeveelheid viel hier verspreid over **43 dagen** (normaal 51,0 dagen)

In Ukkel viel de grootste dagelijkse hoeveelheid op 26 september (40,6 mm).

De gemiddelde regionale neerslaghoeveelheden in ons land schommelden rond de normale waarden en varieerden van ongeveer 75% van de normale in de Kempen tot ongeveer 120% van de normale in de Borinage.

Enkel op 25 en 26 september en op 5 oktober vielen er lokaal neerslaghoeveelheden van minstens 40 mm. De **grootste hoeveelheid was deze van Helderghem (Haaltert) op 26 september met 93,5 mm.**

In november heeft het helemaal niet geonweerd in ons land en enkel in oktober registreerden we meer onweersdagen dan normaal. Uiteindelijk zorgde dit voor een totaal van **slechts 13 onweersdagen voor de afgelopen herfst** (normaal: 17,5 dagen).

De eerste sneeuw in ons land

Op de Ardense hoogvlakten viel de eerste sneeuw op 19 november. De **grootste sneeuwdikte** werd op de 30ste geregistreerd. In Mont-Rigi (Weismes) lag er toen een laagje van **1 cm**.

Iets zonniger dan gemiddeld

September en november waren veel zonniger dan gemiddeld, terwijl oktober net heel veel somberder dan gemiddeld was (tweede somberste oktobermaand sinds het begin van de waarnemingen in 1887).

Uiteindelijk was de herfst in zijn totaal toch net iets zonniger dan gemiddeld. De zon scheen uiteindelijk 346u 35min in Ukkel (normaal: 322u 00min).

Normale gemiddelde windsnelheid

September en november waren kalmer dan gemiddeld terwijl oktober net wat onstuimiger dan gemiddeld was. Dit zorgde uiteindelijk voor een **perfecte gemiddelde windsnelheid van 3,6 m/s** (normaal: 3,6 m/s).

In het officiële anemometrische meetnet in ons land werden er **op 26 september windstoten van minstens 100 km/u (28 m/s) gemeten aan de kust**. Deze snelheden konden ook lokaal bereikt worden tijdens de onweders.

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de periode 1981-2010 (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf 1981.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, herfst 2020

Overzicht van de seizoenwaarden sinds 1981

	Eenheid	Waarde	Normaal		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	12.3	10.9	+	13.9	2006	8.5	1993
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	16.1	14.4	+	17.9	2006	11.6	1993
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	8.8	7.6		10.2	2006	5.8	1993
Neerslagtotaal	mm	219.2	219.9		380.9	1984	109.2	1995
Neerslagdagen	d	43	51		67	1984	32	2018
Sneeuwdagen	d	0	1.5		11	1985	0	2019
Onweersdagen in België	d	13	17.5		30	2012	8	2003
Gemiddelde windsnelheid	m/s	3.6	3.6		4.2	2000	3.1	2007
Overheersende windrichting		ZZW						
Zonneschijnduur	uu:mm	346:35	322:00		471:10	2018	229:25	1998
Globale zonnestraling	kWh/m ²	177	168.2		213.4	2018	134.5	1984
Relatieve vochtigheid	%	79	82	--	85	2001	75	2018
Dampdruk	hPa	11.2	11		12.9	2006	9.7	1993
Luchtdruk	hPa	1016.2	1015.6		1021.5	2007	1009.6	2000

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1981–2010 (referentie for het huidig klimaat).

Indeling opgesteld voor de periode 1981–2020.

Recordwaarden van 1981–2019.

Definitie van de indeling sinds 1981.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1981
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1981
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1981

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	12.3	++	13.9	2006	7.7	1952
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	16.1	++	17.9	2006	10.8	1905
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	8.8	+	10.2	2006	4.5	1922
Neerslagtotaal	mm	219.2		411.6	1974	75.8	1953
Neerslagdagen	d	43		81	1974	27	1921
Zonneschijnduur	uu:mm	346:35		547:58	1959	219:01	1905

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2020.

Recordwaarden van 1901–2019.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

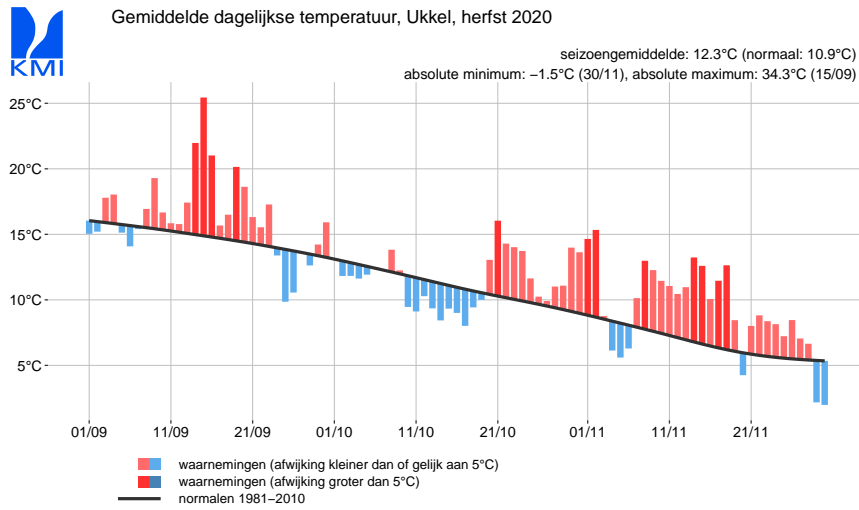

Fig. 1

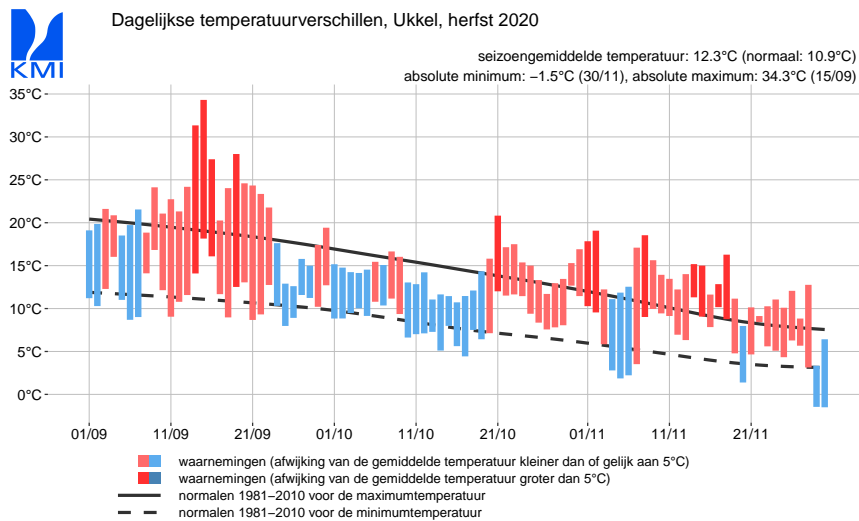

Fig. 2

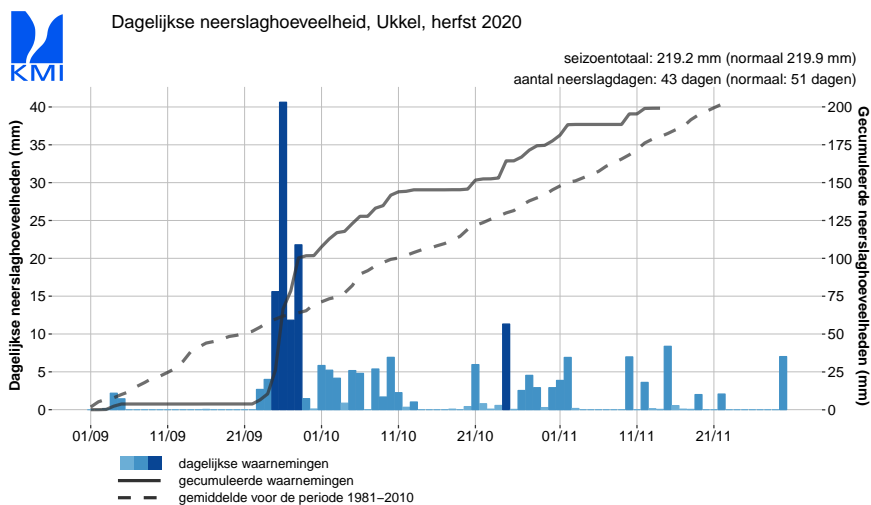

Fig. 3

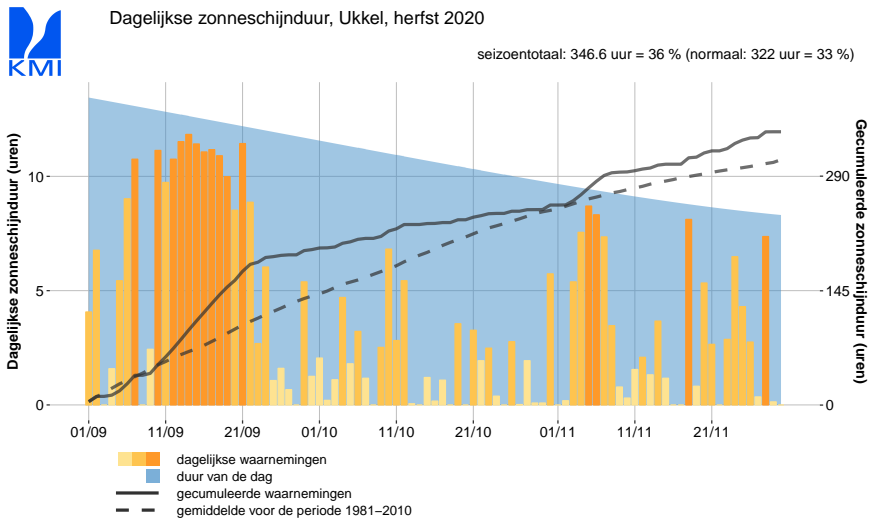

Fig. 4

Vergelijking met de seizoenswaarden sinds 1981

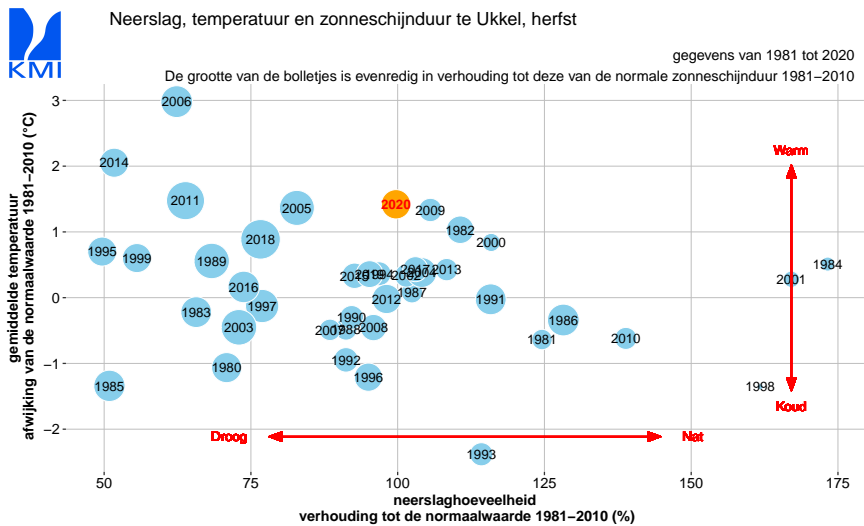
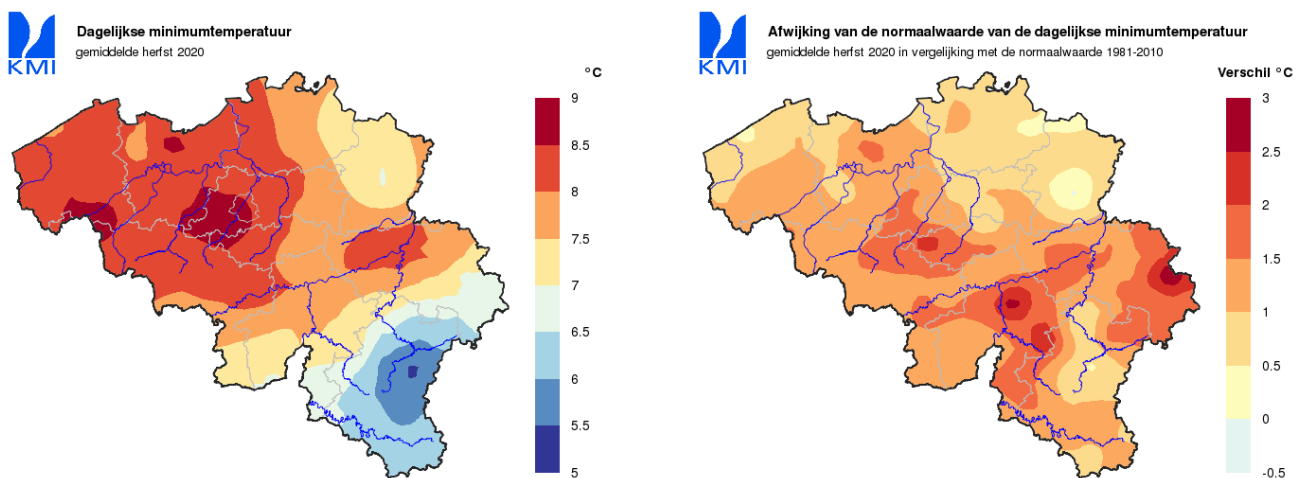
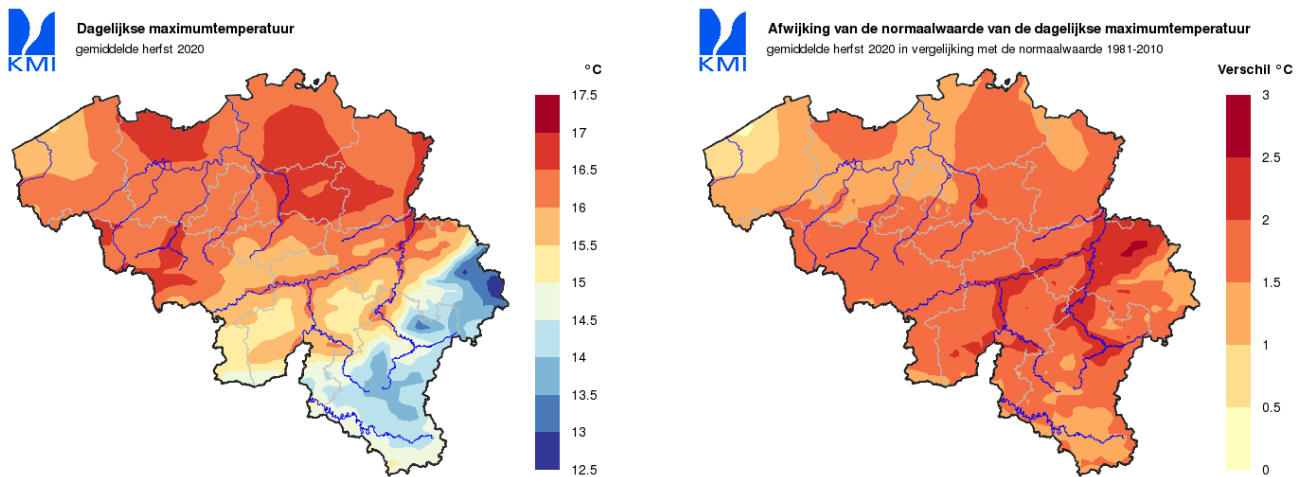
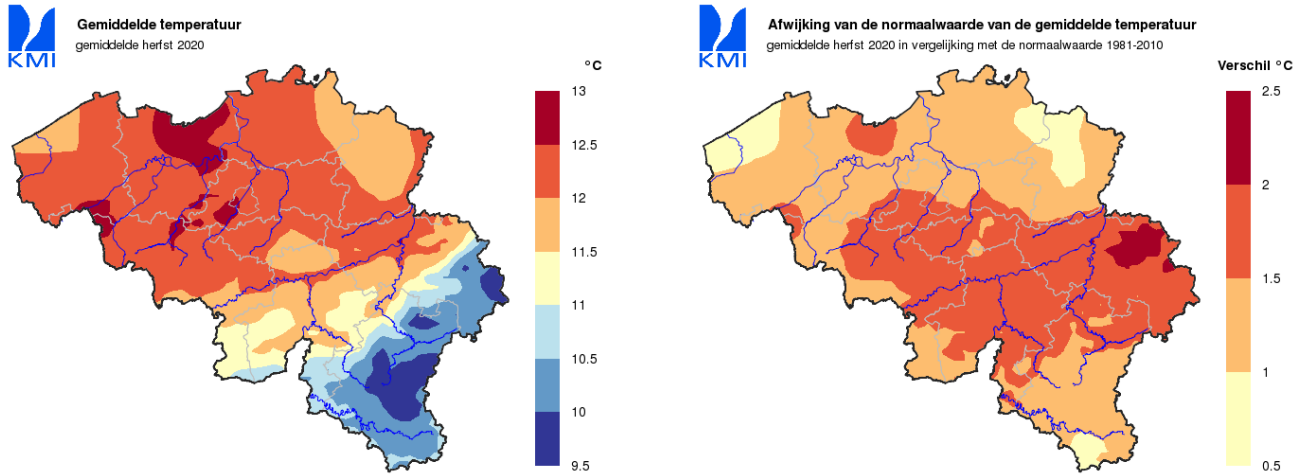

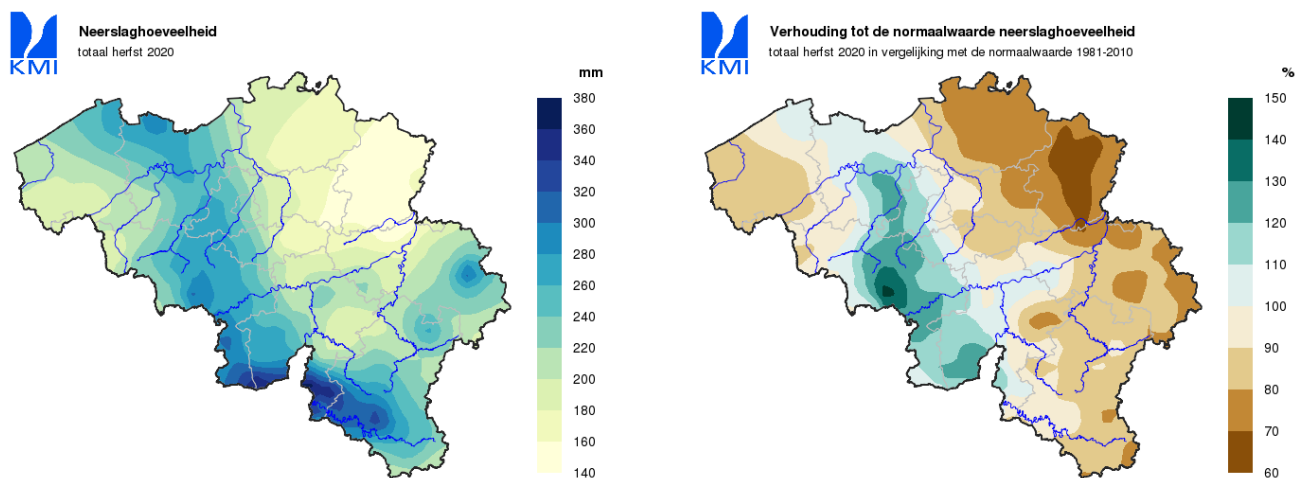
Fig. 5

3. Klimatologisch overzicht voor België, herfst 2020

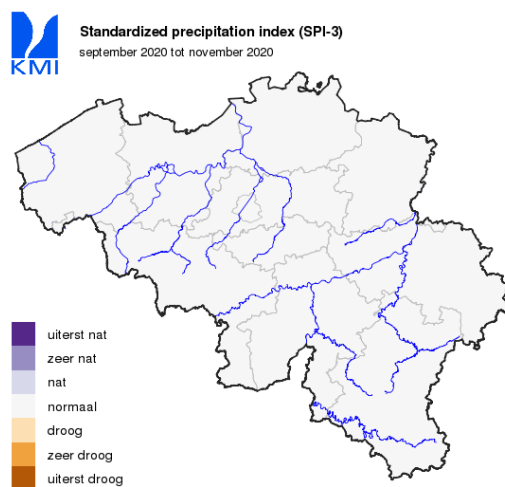
Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

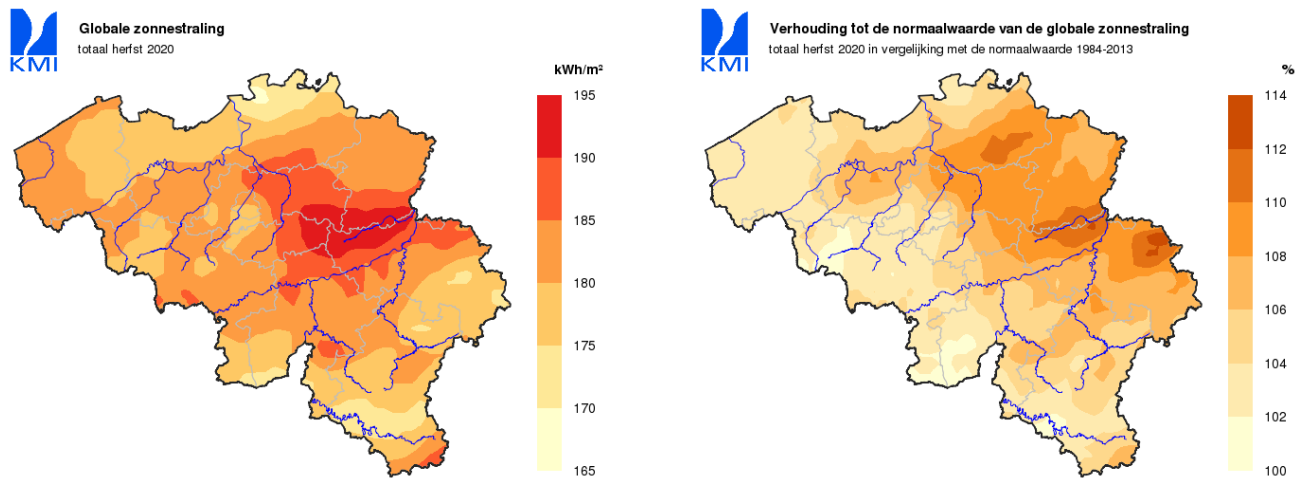

Geografische verdeling van de droogte-index

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1981–2010). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 december 2020. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2020